

esetleg csak utóbbit az egész időre, pl. 407/1924. „1923. : dec. 16-ig évi 5⁰/₀, attól fogva 14¹/₂⁰/₀”). Kívánatos, hogy a kifejlőben levő újabb kuriai felfogás a kir. bíróságok itélkezésének egész területén mielőbb elterjedjen. A mérsékelt kárkamat inkább alattamarad a reális országos kamatlábnak, gazdaságilag tehát indokolt és mellőzése pro praeterito az adósok alaptalan gazdagítását jelenti, pro futuro a nemfizetési kedvet élesztgeti bennük. Amelyet pedig ki kell irtani.

(b. gy.)

Hallgatóság joglemondás-e a meg nem felelő ellenérték fenntartás nélkül való elfogadása? Tudjuk, hogy erre a kérdésre, amely újabban a valorizálatlan fizetés elfogadásával kapcsolatban sokszor merül fel, általában igenlő a válasz. Egy részletkérdésre nézve írott jogforrás, az 1706/1925. M. E. sz. rend. (Bp. K. 1925. 64) ellenkezőleg dönt. A 8418/1924. M. E. sz. rendelet 2. § ának 3. bekezdése szerint fakihasznlási és a rendeletben felemlített egyéb hasonló tárgyú jogok ellenértékének felemelését nem kérheti az, aki fizetést jogfenntartás nélkül elfogadott. Már most az 1706/1925. M. E. sz. rendelet ezt a kifejezetten is kimondott jogelvet úgy „értelmezi”, hogy a fenntartás nélküli elfogadás csak akkor von jogvesztést maga után, ha ez a fizetés *megfelelő* volt. Ha tehát az alapszerződésben megállapított ellenérték utóbb — habár egy év tartamára is — felemeltetett, úgy csak a felemelt összeg fizetése megfelelő és aki ezt elfogadja, további emelést nem kérhet; aki azonban az alapszerződésben megállapított ellenértéket fogadja el fenntartás nélkül, nincs elzárva a felemelés kérésétől. Talán nem is olyan fontos ez a rendelet, hogy érdeemes volna vele hosszan foglalkozni; mégis feljegyezzük, mint az igazságérzet egy, bár kicsiny, győzelmét a jogi formalizmussal, a helytelenül értelmezett dogmatizmussal szemben. A „hallgatóság joglemondás” kártekonny szuppozíciója egy fikción alapszik: azon, hogy mindenki mindenkori jogainak tiszta és világos tudatában van. Ezt a rendeletet érvül lehet majd felhasználni akkor, midőn a jogfenntartás nélkül elfogadott valorizálatlan fizetések felértékeléséről lesz szó; hiszen az „ellenérték felemelése” sem egyéb voltaképen, mint valorizáció.

V. J.

A „közvetett szállítványozó”. A K. T. 385. §-a a szállítványozó felelősségét a közvetett szállítványozó tényeiért csak a culpa in eligendo esetére korlátozza. A latinjogok a felelősséget elvileg reárájják a szállítványozóra. Kétségtelen, hogy a nagyközönség érdekeinek a latin jogrendszerek álláspontja felel meg és a szállítványozási ügylet mai organizációja ezt a terhet elbirja. Vannak közismert nagy szállító cégek, amelyek több országra kiható hálózattal rendelkeznek, de minden országban cégjogilag külön önálló cégek. Teljesen illogikus, hogy ezek a testvérvállalatok egymásért ne feleljenek teljes mértékben. A K. T. megfelelő módosítása aligha lesz elmellőzhető.

A Curia legújabban (P. IV. 3445/924.) kimondotta a szállítványozó felelősséget az általa igénybe vett másik szállítványozóért — és pedig azzal az indokolással, hogy miután a